

HỘI ÁI-HỮU BIÊN-HOÀ

Website: <https://www.bienhoatx.com>

Email liên lạc: datlam1951@yahoo.com

Hội Ái-Hữu Biên-Hoà hân hạnh giới thiệu đến quý vị bài:
Thương Nữ Bất Tri Vong Quốc Hận của **HCA**. Hội chân thành
cảm tạ giả. Kính mời. **Trân trọng.**

Thi Hào Đỗ Mục

THƯƠNG NỮ BẤT TRI VONG QUỐC HẬN

Hậu Đình Hoa là một trong ba tập thơ của Trần Thúc Bảo thường được biết đến trong sử sách là Trần Hậu Chủ đời hậu Trần - thời Nam Bắc triều (420- 587) bên Tàu - tập hợp các bài thơ sáng tác trong các buổi tiệc tùng, vui chơi giải trí cùng các quan học sĩ. Khúc "Hậu Đình Hoa " được phổ nhạc từ một bài thơ hay nhất trong tập thơ cùng tên. Bài thơ có nội dung ca ngợi vẻ đẹp của Trương Lệ Hoa - người được Trần Hậu Chủ đặc biệt sủng ái. Bài hát có những ca từ tình tứ, du dương nhất. Trong các cuộc dạ tiệc thâu đêm, các ca nương, đào hát rất thích hát bài này.

Trần Hậu Chủ (553-604) là vị vua cuối cùng của họ Trần - là một ông vua nổi tiếng phong tình, ham mê thi ca, nhạc tửu; nhất là gái đẹp. Ông bị mất nước trong một cơn say khướt: say rượu, say thơ, say nhạc, say tình bên cạnh người đẹp Trương Lệ Hoa đang hát khúc Hậu Đình Hoa. Rồi từ đó cái tên Trần Hậu Chủ gắn liền với tên Hậu Đình Hoa - trở thành điển tích của vết nhơ vong quốc.

Thi hào Đỗ Mục

Mãi đến 200 năm sau, những ca nhi vẫn còn mê hát khúc hát này trong các cuộc vui chơi trác táng, yến tiệc linh đình. Dù trong hoàn cảnh nước mất nhà tan, các thương nữ vẫn bình nhiên hát khúc nhạc ca này. Thi hào Đỗ Mục (803 - 852) một đêm đỗ bến Tân Hoài, gần kề quán rượu, bỗng nghe vẳng lại từ bên sông tiếng hát của một thương nữ đang hát khúc ca Hậu Đình. Đỗ Mục động mỗi cảm hoài sáng tác bài thơ: **BẠC TÂN HOÀI**

*Yên lung hàn thủy nguyệt lung sa
Đạ bạc Tần Hoài cận tửu gia
Thương nữ bất tri vong quốc hận
Cách giang do xưởng Hậu Đình Hoa*

Bản dịch của Trần Trọng Kim:

*Khởi lòng nước, bóng trăng lòng cát,
Bến Tần Hoài, thuyền sát tửu gia.
Gái ca đâu nghĩ nước nhà,
Cách sông vẫn hát khúc ca “Hậu Đình”*

Bản dịch của Trần Trọng Kim đã dịch chữ “thương nữ” là gái ca, hay là con hát hoặc ngày nay văn vẻ hơn là “nữ ca sĩ”. Người ta có thể nghĩ rằng vì Trần Trọng Kim là một nhà giáo và từng là thủ tướng Đế Quốc Việt Nam (dưới triều vua Bảo Đại), nên có thành kiến với những người làm nghề ca hát:”xưởng ca vô loại”.

Tuy nhiên, sau biến cố 1975 và nhưt là sau khi nền ca nhạc hải ngoại xuống dốc vì số khán giả ngày càng ít đi theo quy luật của tạo hoá và các trung tâm ban nhạc đẹp tiệm như Vân Sơn, Asia hay hoạt động lầy lắt như Thuý Nga thì các ca sĩ đành về Việt Nam kiếm sống. Chúng ta không trách điều này và có khi còn thấy hả dạ khi họ khơi lại được sự ham thích thưởng ngoạn nhạc trước 1975 của người trong nước. Nhưng nhiều ca sĩ có những thái độ và lời nói khi về trình diễn trong nước khiến chúng ta, những người Việt tỵ nạn cộng sản rất bất bình về việc họ đã quên thân phận một người mất nước.

KL từng tuyên bố trong nước mời bà về hát với cát sê 1 triệu đô mà bà không về. Cuối cùng, bà ấy cũng về Việt Nam hát và nói

là rất “hạnh phúc” (lời nói nịnh khán giả của các ca sĩ miền Bắc) dù bị cắt điện khi hát bài Gia Tài Của Mẹ của Trịnh Công Sơn). Ca sĩ TN sửa câu hát: “Việt Nam buồn lắm em ơi” thành “chiều nay buồn lắm em ơi” trong bài Tình Bơ Vơ của Lam Phương để khỏi mất lòng nhà cầm quyền CS. Em gái của TN là KH khi hát ở hải ngoại từ chối đứng trước logo của Không Quân có lá cờ vàng ba sọc VNCH viện cớ không biết logo đó là gì dù cô đã đi hát trước 1975. Còn ca sĩ NQ có một thời được khán giả hải ngoại mến mộ nay về Việt Nam lên sân khấu trình diễn theo kiểu cách khó coi như các ca sĩ trong nước.

Về phần các nhạc sĩ cũng vậy, khi về VN họ quên mất đi nỗi hờn vong quốc khi phát biểu như cây cổ thụ âm nhạc PD: “tôi chỉ chống gậy chứ không chống cộng”. Tay guitar TN đi lên cao nguyên Trung Phần gọi những địa danh Ban Mê Thuột, Pleiku thân yêu ngày nào bằng những từ ngữ sắc mùi CS: Buôn Ma Thuột, Gia Lai. Mới đây, nhạc sĩ CĐA về VN khen nước nở nơi mà ông từng “chôn đầu vượt biển”.

Bởi vậy đừng trách sao cũng như thi hào Đỗ Mục, chúng ta không khỏi buồn lòng khi thấy một số ca nhạc sĩ gốc miền Nam trước 1975 hát khúc Hậu Đình Hoa như nàng ca nữ bên kia sông Tàn Hoài.

HCA

05/02/2026

Tài liệu tham khảo: Phạm Hạnh - THỨ TƯ, 8 THÁNG 6, 2016

KHÚC HẬU ĐÌNH HOA VÀ BÀI THƠ BẠC TÀN HOÀI

<http://vuphamdatnhan.blogspot.com/2016/06/khuc-nhuc-ca-vong-quoc-va-bai-tho-bac.html?m=1>